
■ PUNTO DA VISTA

Passa 500 novs contracts ed il parlament na fa betg feda

L'administraziun ha gronda pussanza e po concluder contracts cun l'exteriur

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

Il cussegl naziunal ha fatg curtas ier. Senza perder in pled ha el prendì enconuschientscha dal rapport davart ils contracts internaziunals che la Svizra ha concludì il 2015. Ins pudess pensar ch'i sa tractia mo da pipas e d'ina fatschenta nunimpurtanta. Ma schon mo da sfegliar en il rapport da passa 700 paginas vegn ins bunamain balurd. Propi leger da rudent e vairamain chapir la dimensiun dals contracts che la Svizra concluda mintg'onn cun auters pajais è quasi nunpussivel. Ni parlamentarists ni schurnalists han il temp necessari per prender sut la marella il rapport e da tschentiar dumondas criticas.

Ins dastga manaivel parter da quella ch'i na dat gnanca en l'administraziun federala insatgi che ha la survista da la dschungla da tut ils contracts internaziunals che vegnan handlegiads or e sutscrits en ils differents departaments.

Il rapport è en sasez mo ina enumeraziun cun curtas descripciuns da tut ils contracts che la Svizra ha concludì l'onn passà cun l'exteriur. En tut èsi passa 526 contracts. Vitiers vegnan passa tschient midadas da contracts vegls. Betg cuntegnidas èn las cuntegnientschas internaziunals ch'il parlament ha lubì. Il rapport preschenta pia mo contracts che l'administraziun ha concludì en atgna reschia. En sasez duess il

rapport servir ad ina controlla parlamentara. Ma sco ditg: Tge parlamentari ha propi temp da sa fatschentar cun ina tala ovra monumental? Plinavant manca in'evaluaziun davart l'impurtanza dals singuls contracts. Il rapport n'è nagut auter ch'ina collascha da descripciuns curtas da las cuntvegns da mintga departament.

Il departament da l'ester è responsabel per la gronda part dals contracts: 31 contracts reglan la collavuraziun cun pajais da l'ost, 150 contracts reglan la collavuraziun cun pajais dal sid, 55 contracts tractan l'agid umanitar, 12 contracts pertutgan detagls davart visa, en dus contracts vai per la coesiun entaifer l'Europa cun la finimira da sminuir las discrepanzas

socialas ed economicas, per exempel da la Bulgaria e da la Rumania en cumparegliaziun cun auters pajais europeics. Bliers contracts derivan era dal departament militar u dal departament da giustia.

La gronda part cuntegna cuntvegns plitost nunspectaculars, sco per exempel ch'ins less megliar la scolaziun medicinala a Kirgistan u vul augmentar las entradas da purs da cacao a Honduras. Savens vai per il svilup democratic u per dretgs umans sco per exempel sche la Svizra furnescha tenta per las elecziuns a Myanmar u gida las unfrendas da commerzi d'umans a Marocco. Lura sa tracti mintgatant era da dumondas administrativas sco ina contribuziun per il tschains da biro da l'Unicef a

Genevra. E tranteren datti contracts che tunan bunamain in pau misterius sche betg perfin dubius, per exempel la cuntvegna cun il titel «Lieferung von Solarzellen für Physiotherapieeinheiten in der Provinz Süd-Hamgyong und Nord-Pyongan in Nordkorea».

Tranter las tschientinas da cuntvegns che reglan detagls u piculezzas engartan ins era da quellas da gronda impurtanza, per exempel sche la Svizra e la China concludan ina collavuraziun en il sector da victualias, medischina e cosmetica che duai reglar l'access vicendaivel al martgà.

Tgi che ha mirveglias e less sez dar in tgìt, chatta il rapport sut <https://www.admin.ch/opc/de/federal-gazette/2016/5371.pdf>